

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 560/2015
16.09.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Зорицом Стојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљених Р.К. и др, због кривичног дела убиство у покушају из члана 114. став 1. тачка 9. у вези члана 30. КЗ и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених Р.К., ад. мр. Д.П., окривљеног Б.Ђ., адв. С.М. и окривљеног Ж.Ђ., адв. И.Ђ., поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Чачку К бр. 69/13 од 10.03.2014. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 825/14 од 26.02.2015. године, у седници већа одржаној дана 16.09.2015. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног Ж.Ђ., адв. И.Ђ., у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 10) ЗКП, а браниоца окривљеног Б.Ђ., адв. С.М. у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Чачку К бр. 69/13 од 10.03.2014. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 825/14 од 26.02.2015. године, док се захтев браниоца окривљеног Ж.Ђ., адв. И.Ђ. у осталом делу, као и захтев браниоца окривљеног Р.К., адв. мр. Д.П., одбацују као недозвољени.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Чачку К бр. 69/13 од 10.03.2014. године окривљени Р.К. оглашен је кривим због кривичног дела тешко убиство у покушају из члана 114. став 1. тачка 9. у вези члана 30. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од седам година, а окривљени Ж.Ђ., Њ.К. и Б.Ђ. због извршења по једног кривичног дела напад на службено лице у вршењу службене дужности из члана 323. став 3. у вези става 1. и 2. КЗ и осуђени сваки понаособ на казне затвора у трајању од по шест месеци, у које им је урачунато и време проведено у притвору и то

окривљеном Ж.Ђ. од 16.06.2008. до 27.06.2008, окривљеном Њ.К. почев од 20.06.2008. до 27.06.2008, а окривљеном Б.Ђ. време лишења слободe дана 25.06.2008. године.

Истом пресудом окривљени Р.К. обавезан је да плати трошкове кривичног поступка у износу од 146.797,00 динара, а окривљени Ж.Ђ., Њ.К. и Б.Ђ. сваки понаособ износе од по 18.000,00 динара, од чега на име судског паушала сваки по 7.000,00 динара, а на име трошкова вештачења од стране вештака медицинске струке и вештака балистичара, окривљени Р.К. износ од 139.797,00 динара а окривљени Ж.Ђ., Њ.К. и Б.Ђ. сваки понаособ износе од по 11.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 825/14 од 26.02.2015. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног Б.Ђ. и браниоца окривљеног Ж.Ђ., преиначена је првостепена пресуда у ставу II изреке, тако што су окривљени Ж.Ђ., Њ.К. и Б.Ђ. оглашени кривим због кривичног дела напад на службено лице у вршењу службене дужности у саизвршилаштву из члана 323. став 3. у вези става 1. и 2. у вези члана 33. КЗ и осуђени сваки понаособ на казне затвора у трајању од по шест месеци у које им је урачунато и време проведено у притвору ближе наведено у изреци првостепене пресуде. Ставом II исте пресуде жалба Вишег јавног тужиоца као и жалбе бранилаца окривљених Р.К., Њ.К., Б.Ђ. и Ж.Ђ., у преосталом делу су одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу, потврђена.

Против правноснажних пресуда Вишег суда у Чачку К бр. 69/13 од 10.03.2014. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 825/14 од 26.02.2015. године, захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљеног Р.К., адв. мр. Д.П., због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члан 439. тачка 1) ЗКП и повреде члана 19. КЗ, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, преиначи правноснажне пресуде доношењем ослобађајуће пресуде у односу на окривљеног Р.К. или пак да укине другостепену пресуду и предмет врати Апелационом суду у Крагујевцу на поновно одлучивање, пред потпуно измењеним већем.

- Бранилац окривљеног Ж.Ђ., адв. И.Ђ., због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, повреде закона из члана 439. тачке 1) до 3) ЗКП, битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 10) ЗКП, с`предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине другостепену пресуду и предмет врати суду на поновно одлучивање, пред потпуно измењеним већем или пак да у корист окривљеног преиначи и првостепену и другостепену одлуку или само другостепену и окривљеног ослободи од оптужбе, те да одлучи да трошкови кривичног поступка падну на терет буџетских средстава суда, те и да бранилац окривљеног сходно члану 488. став 2. ЗКП, буде обавештен о седници већа Врховног касационог суда. Такође предлаже да Врховни касациони суд сходно члану 488. став 3. ЗКП извршење правноснажне пресуде одложи или прекине.

- Бранилац окривљеног Б.Ђ., адв. С.М., због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) у вези става 2. ЗКП, док из образложења захтева произилази да указује на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине другостепену пресуду у односу на окривљеног Б.Ђ. и предмет у том делу врати другостепеном суду на поновно одлучивање или пак да исту преиначи тако што ће у односу на овог окривљеног одбити оптужбу, те да обустави извршење правноснажне одлуке.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости доставио Републичком јавном тужиоцу, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, Врховни касациони суд је одржао седницу већа о којој није обавештавао јавног тужиоца и браниоце окривљених, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке. На седници већа, Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Ж.Ђ., адв. И.Ђ., у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 10) ЗКП, и браниоца окривљеног Б.Ђ., адв. С.М., у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, одбијају се као неоснован, док се захтев браниоца окривљеног Ж.Ђ., адв. И.Ђ. у преосталом делу као и захтев браниоца окривљеног Р.К., адв. мр. Д.П., одбацују као недозвољени.

Бранилац окривљеног Ж.Ђ. у захтеву за заштиту законитости као разлог подношења захтева истиче да је другостепена пресуда у ставу II изреке у односу на све окривљене донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, јер је суд, уважавајући жалбе бранилаца окривљених, преиначио првостепену пресуду, па је изменом чињеничног описа датог у оптужници Основног јавног тужиоца у Чачку, прекорачио оптужбу тако што је нарушио идентитет оптужнице и пресуде, јер је у изреци пресуде додао институт „саизвршилаштво“ који оптужница и првостепена пресуда не садрже, чиме је пресуду изменио на штету окривљених у погледу правне квалификације кривичног дела, те учинио и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10. у вези члана 453. ЗКП.

Истакнуте наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим, а из следећих разлога:

Чланом 420. став 2. ЗКП, прописано је да суд није везан да предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела, што значи да када се чињенични опис и правна квалификација кривичног дела из оптужнице не слажу, суд ће се руководити делом које произилази из чињеничног описа а не из правне квалификације дате у оптужници.

Између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет у погледу субјективне и објективне истоветности дела, док закон не тражи идентитет у погледу правне оцене дела. Суд је овлашћен да мења опис дела из оптужнице а да не прекорачи оптужбу уколико такав опис остаје у границама чињеничног основа из оптужнице, тј. у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја одређеног кривичног дела.

У конкретном случају другостепени суд је у жалбеном поступку након одржаног претреса пред другостепеним судом у ставу I изреке пресуде само прецизније описао начин извршења кривичног дела као саизвршилаштво, а које саизвршилачке радње су описане у оптужном акту без опредељења да се ради о саизвршилаштву.

Имајући у виду да се ради о истој радњи, истом догађају о коме се суди и да идентитет оптужбе није измењен тиме што је у ставу I изреке другостепене пресуде унет начин на који су окривљени учествовали у радњи извршења кривичног дела „поступајући као саизвршиоци“, у односу на оптужницу, то Врховни касациони суд налази да другостепени суд није учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП - прекорачио оптужбу а ни битну повреду из члана 438. став 1. тачка 10) у вези члана 453. ЗКП - изменио пресуду на штету окривљених у погледу правне квалификације кривичног дела.

Такође, другостепени суд није учинио ни повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, на коју се неосновано указује у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Б.Ђ., адв. С.М., а наиме да је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити.

По ставу браниоца окривљеног, у конкретном случају послови, „утишавање прегласне музике“ нису послови јавне безбедности како то прописује квалификовани облик кривичног дела напада на службено лице у вршењу службене дужности из члана 323. став 3. Кривичног законика, већ послови одржавања јавног реда и мира. Како суд није навео који су то послови јавне безбедности које су окривљени вршили критичном приликом, то у радњама окривљених не стоје ни законска обележја кривичног дела напад на службено лице у вршењу службене дужности из става 3. члана 323. КЗ, већ кривичног дела из става 2. истог члана 323. КЗ за које је у време доношења другостепене пресуде наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења.

Међутим, по налажењу Врховног касационог суда, неоснован је овакав став браниоца окривљеног Б.Ђ., јер како из изреке тако и из образложења правноснажне пресуде јасно произилази да су окривљени Ж.Ђ., Њ.К. и Б.Ђ., критичног дана 16.06.2008. године ... поступајући као саизвршиоци, напали овлашћена службена лица МУП-а ПУ у Чачку, ... оптуженог Р.К. и оштећеног Ј.Н., који су службено поступали ради одржавања јавног реда и мира ... тако што су заједно изгурали оптуженог К.1 и полицајца Н. из ресторана до излазних врата баште, у току ког

гурања је оптужени Ћ. оптуженог К.1 ударио у предео лица и тако му нанео лаку телесну повреду у виду избијања зуба, централног доњег секутића са десне стране“. Поступајући на тај начин, окривљени су остварили сва битна обележја кривичног дела напад на службено лице у вршењу службене дужности у саизвршилаштву из члана 323. став 3. у вези става 1. и 2. у вези члана 33. КЗ, како то правилно закључује и другостепени суд, јер су дело извршили према службеном лицу у вршењу послова јавне безбедности.

Наиме, одредбом члана 1. став 2. Закона о полицији прописано је да полиција обавља законом утврђене полицијске и друге послове, пружа подршку владавини права у демократском друштву и одговорна је за остваривање безбедности, у складу са законом, а полицијски послови сходно одредби члана 10. став 1. тачка 5. истог закона, јесу одржавање јавног реда, пружање помоћи у случају опасности и пружање друге безбедносне помоћи онима којима је неопходна и исти се према члану 11. став 1. Закона о полицији обављају са циљем и на начин да се сваком обезбеди једнака заштита безбедности права и слободе, примени закон и подржи владавину права, што је према члану 2. став 1. истог закона разлог за предузимање полицијских мера из надлежности Министарства ради остваривања јавне безбедности.

Дакле одржавање јавног реда и мира, сходно наведеним одредбама Закона о полицији представља послове јавне безбедности, па су супротна указивања у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Б.Ћ., оцењена неоснованим.

С`тога је Врховни касациони суд из напред изнетих разлога захтев браниоца окривљеног Ж.Ћ. у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 10) ЗКП и захтев браниоца окривљеног Б.Ћ. у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, одбио као неосноване сходно одредби члана 491. став 1. ЗКП.

Бранилац окривљеног Р.К., адв. мр. Д.П., као разлог подношења захтева истиче дозвољене разлоге за подношење овог ванредног правног лека и то битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Образлажући повреду закона из члана 439. став 1. ЗКП бранилац у захтеву наводи „да испаливање хитца према окривљеном Ћ. од стране окривљеног К.1 представља правни институт „случај, а да је метак који је погодио К.2 испален у нужној одбрани, да се првобитни вербални напад претворио у физички, када су окривљени К.2 и окривљени Ћ.1 и Ћ.2, насрнули на окривљеног К.1, почели да га гурају, насрћу на њега, цепају му униформу, константно се агресивно крећући ка њему, да окривљени К.1 није одмах употребио оружје ...“, чиме по налажењу Врховног касационог суда практично указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и оцену доказа, а што сходно члану 485. став 4. ЗКП, у коме су таксативно набројани разлози за подношење захтева за заштиту законитости, не

могу бити разлог за подношење овог ванредног правног лека, те је Врховни касациони суд исти сходно члану 487. став 1. тачка 2. у вези члана 485. став 4. ЗКП, одбацио као недозвољен.

Што се тиче битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП на које у захтеву указује бранилац окривљеног Р.К. и повреде закона из члана 439. тачке 1) до 3) ЗКП на које указује бранилац окривљеног Ж.Ђ., Врховни касациони суд налази да су исти недозвољени.

Наиме, одредбом члана 484. Законика о кривичном поступку, прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП).

Када се захтев подноси због повреде закона (члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП), окривљени преко свог браниоца, а и сам бранилац који у корист окривљеног предузима све радње које може предузети окривљени (члан 71. тачка 5. ЗКП), такав захтев може поднети само из разлога прописаних одредбом члана 485. став 4. ЗКП.

Обавеза навођења разлога за подношење захтева због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП), подразумева не само формално означавање о којој повреди закона се ради, већ и указивање на то у чему се она састоји.

У конкретном случају, браниоци окривљених Р.К., адв. мр. Д.П. и окривљеног Ж.Ђ., адв. И.Ђ., у захтевима за заштиту законитости, као разлог подношења захтева само формално означавају повреду закона из члана 439. ЗКП, због којих је подношење захтева дозвољено, али не опредељују у чему се ове повреде састоје, због чега је Врховни касациони суд исте сходно одредби члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП оценио, као недозвољене.

С тога је Врховни касациони суд, из изнетих разлога, одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник,
Зорица Стојковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**